

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. **Tên học phần:** Chủ nghĩa nhân văn và văn học Việt Nam (Humanism and Vietnamese literature)

- Mã số: SPV 603

- Số tín chỉ: 03

- Số tiết: 45 tiết lý thuyết

2. **Đơn vị phụ trách học phần:** Bộ môn SP. Ngữ văn, Khoa Sư phạm

3. **Điều kiện tiên quyết:** Không

Điều kiện song hành: Không

4. **Mục tiêu của học phần:**

4.1. **Mục tiêu chung:**

Chương trình đào tạo ngành *Lý luận và phương pháp giảng dạy bộ môn Văn và tiếng Việt* nâng cao kiến thức chuyên môn về văn học và tiếng Việt; cập nhật các phương pháp dạy học tích cực, phát triển năng lực giảng dạy và nghiên cứu khoa học trong bối cảnh đổi mới giáo dục và nhu cầu phát triển bền vững nghề nghiệp.

4.2. **Mục tiêu cụ thể**

- Nâng cao kiến thức chuyên sâu về ngữ văn và tiếng Việt;
- Nâng cao trình độ lý luận và kỹ năng vận dụng các phương pháp dạy học theo định hướng phát triển năng lực;
- Phát triển năng lực nghiên cứu khoa học giáo dục;
- Phát triển các kỹ năng học tập suốt đời và những phẩm chất của công dân toàn cầu trong thời kỳ hội nhập.

4.3 **Kiến thức**

4.3.1 **Phần kiến thức chung**

- Khái quát hóa được các khái niệm, quy luật của tự nhiên và xã hội theo quan điểm triết học Mác - Lênin và vận dụng nhuần nhuyễn vào thực tiễn nghiên cứu các vấn đề cụ thể của giảng dạy Ngữ Văn.
- Hệ thống hóa kiến thức về các giá trị cơ bản của văn học dân tộc.

4.3.2 **Phần kiến thức cơ sở**

- a. Giải thích, phân tích các hình thức, phương pháp, kỹ thuật dạy học Văn và tiếng Việt nhằm phát triển năng lực học sinh.
- b. Giải thích, phân tích các hình thức đánh giá năng lực học sinh.
- c. Phân tích các đặc điểm và cách thức tiến hành nghiên cứu khoa học giáo dục.

4.3.3 Phần kiến thức chuyên ngành

- a. Phân tích, đánh giá các vấn đề liên quan đến ngữ văn và tiếng Việt.
- b. Hệ thống hóa cơ sở lý thuyết về các giá trị đích thực của văn học (*đặc biệt đối với tác phẩm được giảng dạy trong chương trình THPT*).
- c. Vận dụng lý luận và phương pháp dạy học vào phân tích các đặc điểm của chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực.

4.4 Kỹ năng

4.4.1. Kỹ năng cứng

- a. Vận dụng kiến thức về văn học và tiếng Việt vào thiết kế bài học và tổ chức dạy học nhằm truyền đạt đến người học những giá trị sâu sắc của văn học.
- b. Vận dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học vào tổ chức dạy học nhằm phát triển năng lực học sinh.
- c. Củng cố, nâng cao kỹ năng vận dụng một cách tổng hợp, linh hoạt những phương pháp dạy học khả dụng

4.4.2. Kỹ năng mềm

- a. Giao tiếp, hợp tác hiệu quả, tư duy phản biện, sáng tạo.
- b. Sử dụng hiệu quả công nghệ thông tin vào dạy học ngữ văn.

4.5. Thái độ/Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- a. Thể hiện thái độ khách quan, khoa học trong nghiên cứu và giảng dạy;
- b. Nâng cao lòng yêu nghề và tinh thần trách nhiệm; niềm tự hào dân tộc chính đáng;
- c. Phát triển ý thức học tập suốt đời.

5. Mô tả tóm tắt nội dung học phần

Nội dung học phần gồm những kiến thức lý thuyết cơ bản về chủ nghĩa nhân văn, như hệ thống khái niệm, thuật ngữ, sự ra đời, quá trình phát triển, các cấp độ biểu hiện trong tác phẩm nghệ thuật nói chung; trên cơ sở đó, khảo sát sự tồn tại xuyên suốt như một giá trị truyền thống của chủ nghĩa nhân văn trong nền văn học Việt Nam.

Học phần này cung cấp cho học viên kiến thức liên thông giữa lý thuyết và thực tiễn văn học, đáp ứng chuẩn đầu ra ở các mục: 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3 trong CTĐT ngành *Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Văn và tiếng Việt*.

6. Cấu trúc nội dung học phần

6.1. Lý thuyết

	<u>Nội dung</u>	<u>Số tiết</u>	<u>Mục tiêu</u>
Chương 1.	Những vấn đề chung, quá trình nghiên cứu chủ nghĩa nhân văn ở VN		
1.1.	Những vấn đề chung ...	10	4.1; 4.2.a

	<i>thơ, nhân tự,...)</i>			
1.2.	Tác phẩm thơ trữ tình trong chương trình THPT	5	4.1; 4.2.b 4.2.c; 4.2.d	
Chương 2. Cảm nhận thơ trữ tình				
2.1.	Cái hay, cái đẹp trong thơ trữ tình (theo 04 yếu tố cấu thành cơ bản: Ý, Tình, Hình, Nhạc)	5	4.1; 4.2.a 4.2.b; 4.2.d	
2.2.	Thơ hay, thơ dở	5	4.1; 4.2.d	
2.3.	Vài kinh nghiệm cảm nhận thơ trữ tình	5	4.1; 4.2.c	
Chương 3. Quy trình dạy tác phẩm thơ trữ tình				
3.1.	Tìm hiểu xuất xứ, tác giả, hoàn cảnh sáng tác	5	4.1; 4.2d	
3.2.	Đọc diễn cảm; xác định cảm hứng chủ đạo	3	4.1; 4.2d	
3.3.	Phân tích những nét đặc sắc nghệ thuật cùng hiệu quả thẩm mỹ được tạo ra (<i>các biện pháp tu từ, cách trau chuốt ngôn từ, chất lọc hình ảnh, sáng tạo nhạc điệu, tiết tấu,...</i>).	5	4.1; 4.2a	
Chương 4. Gợi ý dạy một số tác phẩm thơ trữ tình trong chương trình THPT				
4.1.	<i>Thu điếu</i>	-	Nguyễn Khuyến	1 4.1; 4.2
4.2.	<i>Đây thôn Vĩ Dạ</i>	-	Hàn Mặc Tử	1 4.1; 4.2
4.3.	<i>Chiều tối</i>	-	Hồ Chí Minh	1 4.1; 4.2
4.4.	<i>Việt Bắc</i>	-	Tố Hữu	2 4.1; 4.2
4.5.	<i>Sóng</i>	-	Xuân Quỳnh	2 4.1; 4.2

6.2. Thực hành

Phần thực hành trong học phần này chủ yếu là hoạt động thuyết trình của học viên, được lồng ghép sau mỗi chương, theo những đề tài được gợi ý sau đây (*hoặc do học viên tự đề xuất*); nhằm đạt đến tất cả các mục tiêu đã trình bày (4.1, 4.2) - ở các mức độ khác nhau.

Học viên có thể lựa chọn 01 trong những đề tài sau để thuyết trình (*cá nhân hoặc nhóm*):

- 1- Phương pháp dạy phần tìm hiểu xuất xứ, tác giả, hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm thơ trữ tình.
- 2- Phương pháp xác định giọng điệu, cảm hứng chủ đạo của tác phẩm thơ trữ tình.
- 3- Phương pháp xác định chủ đề, tình điệu thẩm mỹ của tác phẩm thơ trữ tình.
- 4- Phương pháp xác định, phân tích hiệu quả thẩm mỹ của các biện pháp tu từ, nghệ thuật sử dụng ngôn từ, sáng tạo hình ảnh trong tác phẩm thơ trữ tình.
- 5- Vận dụng kiến thức đã học, thực hành cảm nhận giá trị tư tưởng – nghệ thuật của 01 / một số tác phẩm thơ trữ tình (*tự chọn*).
- 6- Chọn 2 bài thơ (*cùng đề tài*) để phân tích, cảm nhận trong tương quan đối sánh thơ hay - thơ dở.

7. Phương pháp giảng dạy

- Phương pháp thuyết giảng, phương pháp tranh biện
- Phương pháp lịch sử, phương pháp liên ngành

- Phương pháp so sánh, phương pháp hệ thống

8. Nhiệm vụ của học viên

Học viên phải thực hiện tốt các nhiệm vụ sau đây:

- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lý thuyết.
- Tham gia đầy đủ 100% giờ thuyết trình.
- Thực hiện bài thuyết trình cá nhân/nhóm và được đánh giá kết quả thực hiện.
- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.

9. Đánh giá kết quả học tập của học viên

9.1. Cách đánh giá

Học viên được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Mục tiêu
1	Điểm chuyên cần	Tham dự 40/45 tiết trở lên	10%	4.1; 4.2
2	Điểm KT giữa HK	Tự luận 60 phút, bắt buộc	20%	4.1; 4.2
	Điểm thuyết trình	Cá nhân/nhóm, theo đề tài gợi ý/tự chọn	30%	
3	Điểm thi kết thúc học phần	- Điều kiện dự thi: tham dự đủ 80% tiết lý thuyết và 100% giờ thực hành - Thi tự luận: 120 phút (hoặc nộp tiểu luận) - Bắt buộc dự thi	40%	4.1; 4.2

9.2. Cách tính điểm

- Điểm chuyên cần: 1/10
- Điểm Kt giữa HK: 2/10
- Điểm thuyết trình: 3/10
- Điểm thi (tự luận hoặc tiểu luận): 4/10

10. Tài liệu học tập

Thông tin về tài liệu

- 1- Văn học Việt Nam thế kỷ XX – những vấn đề lịch sử và lý luận, Phan Cự Đệ (chủ biên), Nxb Giáo dục, HN, 2004
- 3- Thơ và mấy vấn đề trong thơ Việt Nam hiện đại, Hà Minh Đức, Nxb Giáo Dục, HN – 1998 - MFN: 29599
- 4- Quá trình sáng tạo thơ ca, Bùi Công Hùng, Nxb Văn hóa thông tin, HN, 2000 – MFN: 39646
- 5- Cuộc thảo luận (1959 - 1960) về tập thơ "Từ ấy", Nguyễn

Số đăng ký cá biệt

895.92209 / Đ250

808.1/ Đ552

MOL 022818

895.922834/ C514

Văn Long sưu tầm và biên soạn, Nxb Hội Nhà văn, HN - 1998 - MFN: 22571

6- Văn học Việt Nam hiện đại: những vấn đề nghiên cứu và giảng dạy, Nguyễn Văn Long, Nxb Giáo dục Việt Nam, HN, 2012

895. 8922072/L431

7- Những thế giới nghệ thuật thơ, Trần Đình Sử, Nxb Giáo dục, HN, 1997 – MFN: 20317

MOL 023338

11. Hướng dẫn học viên tự học

Tuần	Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của học viên
1	Chương 1: Thơ trữ tình và tác phẩm thơ trữ tình trong chương trình THPT 1.1. Một số khái niệm 1.2. Thơ trữ tình trong chương trình THPT	10	5	- Nghiên cứu trước: các tài liệu 1, 2, 6 - Chuẩn bị đề cương thuyết trình cá nhân/nhóm - Làm việc nhóm
2	Chương 2: Cảm nhận thơ trữ tình 2.1. Cái hay, cái đẹp... 2.2. Thơ hay, thơ dở 2.3. Vài kinh nghiệm...	10	5	- Nghiên cứu trước: các tài liệu 1, 2, 3, 4, 5 - Chuẩn bị đề cương thuyết trình cá nhân/nhóm - Làm việc nhóm
3	Chương 3: Quy trình dạy thơ trữ tình 3.1. Tìm hiểu xuất xứ... 3.2. Đọc diễn cảm... 3.3. Phân tích những nét đặc sắc...	10	5	- Nghiên cứu trước: các tài liệu 1, 2, 3, 4, 6, 7 - Chuẩn bị đề cương thuyết trình cá nhân/nhóm - Làm việc nhóm
4	Chương 4: Gợi ý cảm nhận một số tác phẩm thơ trữ tình...			- Chuẩn bị đề cương thuyết trình cá nhân/nhóm - Làm việc nhóm

Cần Thơ, ngày 19 tháng 01 năm 2020

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA

TRẦN VĂN MINH

Nguyễn Văn Nở

